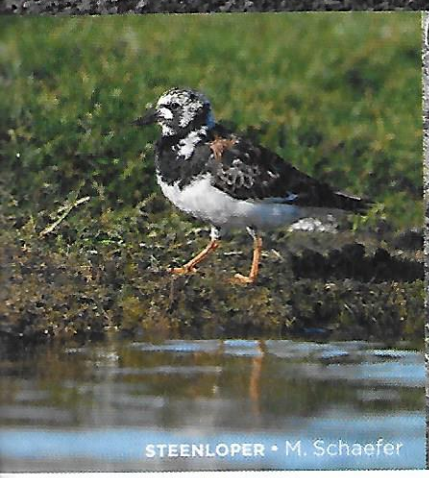

SCHOLEKSTERS • F. Buissink

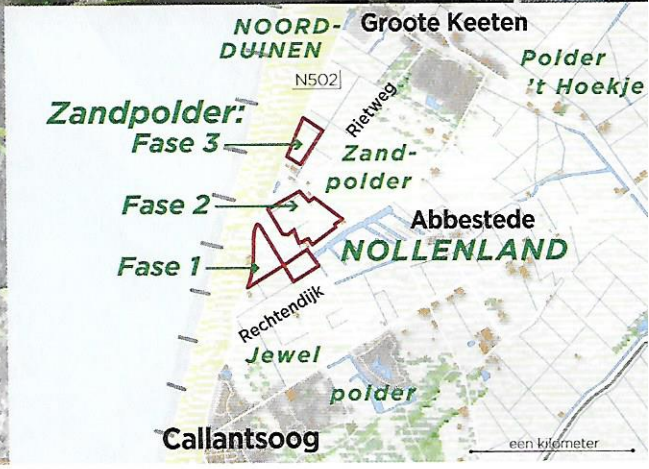
THOM HOVELING EN WILCO NON • F. Buissink

STEENLOPER • M. Schaefer

UITZETTEN WORMEN (2014)

^ Stagiair Thom Hoveling (in het blauw) en Wilco Non, ecoloog bij Landschap Noord-Holland overzien het studieterrein: Zandpolder 2 bij Callantsoog. De bodem is verrijkt met wormen, maar dat lijkt niet besteed aan de bezoekers op doorreis: scholeksters en steenlopers.

Een puzzel voor de ecologen

Wormen en vogels tellen

Het antwoord op deze vragen is nu te vinden in een bijzonder afstudeeronderzoek van stagiair bij Het Landschap: Thom Hoveling. Studeert 'Landscape en Environment Management' in Delft. Is bijzonder geïnteresseerd in vogels en kwam stage lopen bij Het Landschap, om juist over weidevogels wat meer te weten te komen en ontmoette daar ecoloog Wilco Non. Zij kenden elkaar nog uit hun opleidingstijd. En zo kwam het dat Thom zijn tanden mocht zetten in de vragen rond Zandpolder 2: "Mooi dat Wilco er was was, zo konden we samen de aanpak van het onderzoek bepalen.
Dat komt toch neer op vogels en wormen tellen. Op een aantal plekken in het terrein steek je een schep in de grond, je haalt er een kluit uit van tien bij tien bij tien centimeter en je kijkt hoeveel wormen daarin zitten. En dan zijn er formules om het totale aantal wormen te berekenen. Het wormen tellen was ook in voorgaande jaren gebeurd, dus konden we zien dat de aantallen enorm waren toegenomen, terwijl ik in het bollenland eromheen geen enkele worm heb gevonden."

Vogels die geen wormen eten?

Methodes, bemonstering, tellingen, alles staat nauwkeurig weergegeven in het rapport van Thom Hoveling. Werden er in 2014 nog 30.000 tot 1.180.000 wormen per hectare vastgesteld, afhankelijk van de grondsoort. In 2016 waren dat er 1.100.000 tot 2.320.000 wormen. Vogelvoedsel genoeg. Boswacher Tim Zutt: "Maar dan moet je het waterpeil hoog houden, anders kruipen de wormen diep de grond in. En dat luistert tamelijk nauw." Hij houdt meerdere keren per week het peil in de gaten. Thom Hoveling: "Maar nu het eigenaardige. We hebben bekeken wat vogels doen. Op de grondbankjes zitten geregeld steenlopers, maar die eten nauwelijks wormen. En de scholeksters komen er alleen maar om te rusten en te slapen." Ook voor vogelkenner en boswachter Roelf Hovinga een groot raadsel. Een puzzel voor de ecologen. Roelf: "Intussen is Zandpolder 3, even verderop, ingericht als een kwelderachtig landschapje, een daverend succes. Daar kwamen, door een schrikdraadje beschermd tegen vossen, 19 paar kluten, 210 paar visdiefjes en nog wat andere vogels tot broeden en met vliegvlugge jongen."

Thom en Wilco hebben duidelijke, wetenschappelijke antwoorden gegeven op vragen, maar ook nieuwe vragen opgeworpen. De Zandpolders blijven boeien. <